

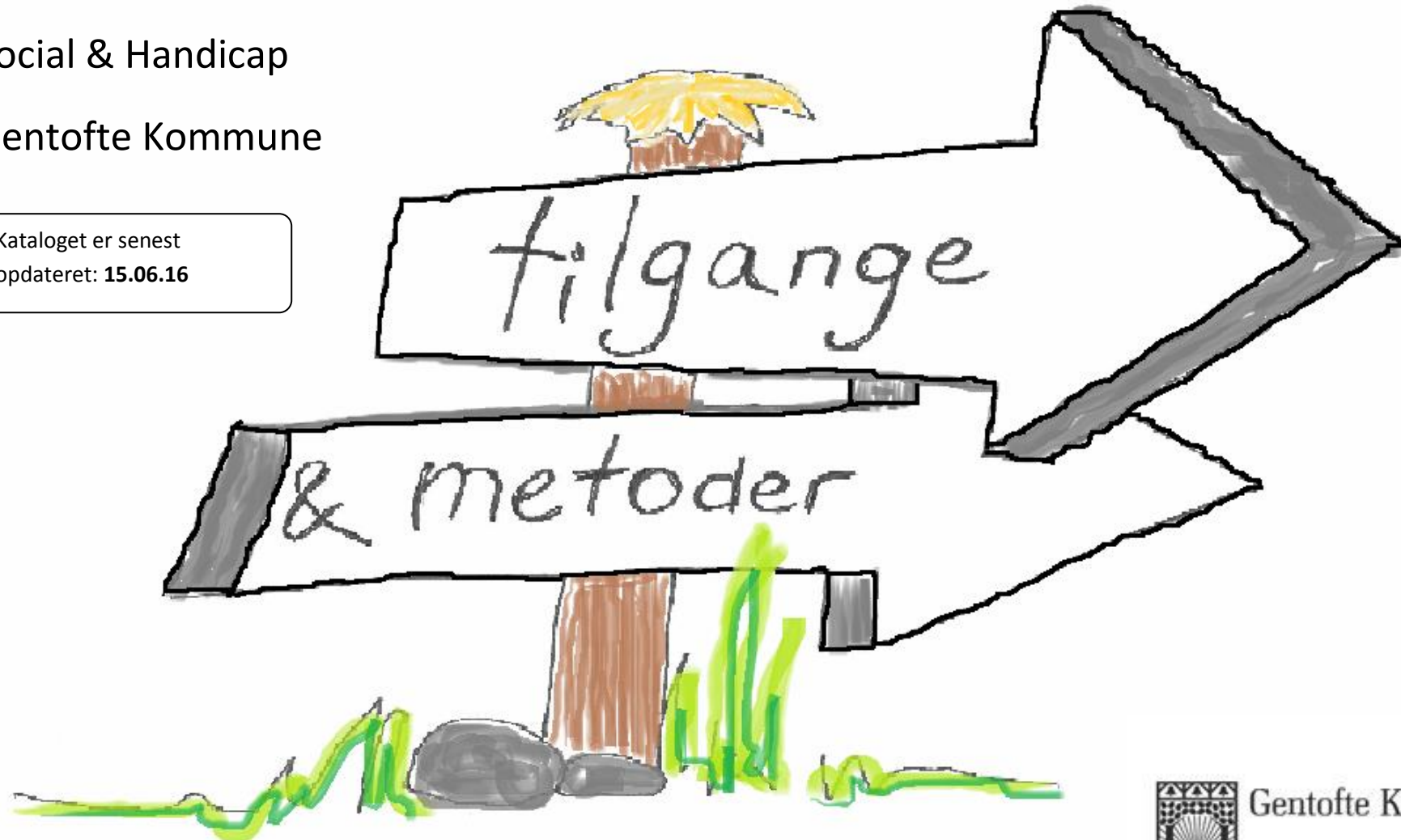
Tilgange- & metodekatalog

Bo- og dagtilbud i

Social & Handicap

Gentofte Kommune

Kataloget er senest
opdateret: 15.06.16

Gentofte Kommune

Indledning

Kataloget har til formål at samle de metoder og tilgange, som anvendes på tilbuddene. Hensigten er at skabe en fælles platform for videndeling, hvor der på tværs af tilbuddene kan hentes inspiration, udvikles samarbejdsaftaler og fælles kompetenceudvikling i form af efteruddannelse og kurser for medarbejdere. Derudover er kataloget et dynamisk redskab, som løbende vil blive revideret i overensstemmelse med udviklingen i kommunens bo- og dagtilbud, og hvor der løbende kan tilføjes nye tilgange, metoder, tips og erfaringer.

Der er i dag et øget fokus på pædagogiske mål og metoder og forventninger til dokumentation af arbejdet. Det nye socialtilsyn er med til at sætte rammen for arbejdet. En generel øget opmærksomhed på sammenhæng i indsatsen, evidens og borgerrettet effektmåling skaber ligeledes forventninger til valg af tilgange og metoder og til dokumentationen af dem.

Et blik ud over tilbuddene i Social & Handicap Drift viser, at der benyttes mange forskellige tilgange og metoder i arbejdet på tilbuddene. Dette skal selvfølgelig ses i lyset af, at der er tale om en meget differentieret borgergruppe. I samarbejde med ledere, forstandere og medarbejdere på tilbuddene har vi kortlagt de tilgange og metoder, som anvendes på tilbuddene, og samlet dem i dette katalog.

Kataloget er opdelt i henholdsvis et tilgange-afsnit og et metode-afsnit. Hvert afsnit er opstillet i alfabetisk rækkefølge, og den enkelte tilgang og metode er kort beskrevet, sådan som den tilgås og benyttes i det socialpædagogiske arbejde på det enkelte tilbud.

I Gentofte Kommune Social & Handicap er rehabilitering den overordnede referenceramme for det socialpædagogiske arbejde. Det vil sige, at alle de nævnte tilgange og metoder har deres afsæt i den rehabiliterende tankegang; det er den enkelte borger og hans/hendes ønsker, individuelle mål og behov, der skal danne rammen for det rehabiliterende arbejde og dermed også den hjælp og støtte, som han/hun modtager. Det er borgerens individuelle opfattelse af situationen og borgerens ressourcer og behov, der er afsættet for indsatsen.

Den socialpædagogiske støtte og rehabiliterende indsats centreret omkring den enkelte borger består i at kompensere for begrænsninger samt udnytte og udvikle borgerens ressourcer og kompetencer med henblik på at udvide den enkeltes selv- og medbestemmelse samt ansvar for eget liv. De metodiske valg vil foregå i et samarbejde mellem den enkelte borgere, fagfolk og – såfremt borgeren ønsker det – pårørende/netværk. Tilgange- og metodebeskrivelserne skal medvirke til at sikre en professionel socialpædagogisk indsats, hvor den enkelte borger modtager en reflekteret og veldokumenteret støtte, der sikrer udvikling eller vedligeholdelse af færdigheder.

På vegne af Social & Handicap Drift
Fagkonsulenterne

Tilgange

Tilgange drejer sig om måder, man går til arbejdet på – altså hvordan man løser sin kerneopgave. I Gentofte Social og Sundhed er den overordnede tilgang Rehabilitering. Det betyder, at alle, der arbejder inden for Social & Sundhedsområdet og herunder alle tilbud i SHD, benytter denne tilgang i arbejdet. Alle de nedennævnte tilgange er derfor underlagt en overordnet rehabiliterende tilgang. Valg af tilgang er altså bestemt af en overordnet forståelse af, hvordan man skal løse kerneopgaven, og dernæst tilrettet målgruppen. Tilgange kan på denne måde anskues som det syn, vi anlægger på en given situation eller opgave. Det er denne forståelse af tilgange, vi tager afsæt i, i SHD.

Tilgangens fokus.	Tilbuddets beskrivelse af hvad denne tilgang betyder for arbejdet, samt hvilken effekt forventes at opnås.	Links hvor du kan finde mere.	Tilbud der anvender denne tilgang + kontaktperson.
-------------------	--	-------------------------------	--

Adfærdsterapeutisk tilgang

	En tilgang inden for kognitiv adfærdsterapi hvor grundtanken er at ændre automatiske negative tanker og adfærd til alternative tanker og handlemuligheder. Gøres ved strukturerede samtaler og praktiske opgaver.		Socialpsykiatrisk Center – Charlotte Nylykke (cn)
--	---	--	---

Aktivitetsbaseret tilgang

	Et centralt pædagogisk udgangspunkt for vores arbejde består i at tage udgangspunkt i de sunde ting i livet som konstruktivt bidrager med en ramme for progression og udvikling, det salutogene. Dette skal ses som en modsætning til det sygdomsfokuseret møde, det		Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)
--	--	--	---

	patogene. Dette gøre sig gældende i alle vores aktiviteter og disse danner netop rammerne for udvikling og anvendelse af faglighed og metoder.		
--	--	--	--

Appreciative inquiry /Anderkendende tilgang

Værdsættende samtale	Den værdsættende samtale anvendes eksempelvis, når borgeren ønsker samtale om fremtiden, og kontaktpersonen stiller spørgsmål, der udspringer af kreative forestillinger, positive værdier og visioner. Således at borgeren hjælpes til at se nye muligheder og opdage nye veje til fremtiden.	Se fx www.lederweb.dk	Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
Fokus på selvbestemmelse	Det langsigtede formål er at understøtte og styrke borgerens livskvalitet og selvbestemmelse, således at borgerne har mulighed for at leve et liv så tæt på egne behov og ønsker som muligt.		Østerled – Kit Rønholm (kitr)
Anerkendende tilgang	Anerkender de sociale og sundhedsmæssige problemer, og arbejder for at mindske problemerne, og anerkender den enkeltes ret til at være en legitim samfundsborger med de ressourcer og kompetencer, den enkelte har.	http://www.socialpedagogik.dk/pdf/N%F8rgaard%20-%20Axel%20Honneth%20og%20en%20teori%20om%20anerkendelse.pdf	Socialpsykiatrisk Center – Charlotte Nylykke (cn)
	Anerkendelse af borgeren som et selvstændigt individ med intentioner og vilje. Vores udspil – at ville borgeren – er en anerkendelse af borgerens verden som værende vigtig. At rose og anerkende det, borgeren evner at gøre; giv borgeren tillid til egne evner og oplevelse af at være kompetent.		Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)

Der tages afsæt i borgerens oplevelse, ressourcer og behov. Sikre en ligeværdig og respektfuld kommunikation, hvor indbyrdes forventninger afstemmes. Borgeren oplever retten til at være sig selv.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederikssen (leef)
Den konstruktive opmærksomhed øger borgerens selvværd og kan give mod på nye udfordringer.		Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
Vi møder borgeren, der hvor borgerne er, og giver borgeren rum til at være forskellige fra en selv. Man viser borgeren respekt som et medmenneske, selvom man nødvendigvis ikke er enig med borgerens holdninger og handlinger eller beligger disse.		Josephinehøj – Christian Korsgaard (cbk)
I botilbuddet støttes borgeren i at fastholde og udvikle en positiv identitet, et godt selvværd og en høj grad af selvstændighed, samt i at skabe og fastholde sociale relationer. Derudover er det også et væsentligt mål, at borgeren opnår en erkendelse og forståelse af sig selv, blandt via anerkendende dialog med borgeren.		Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)
Vi møder borgeren, hvor de er, og søger at finde deres potentiale for udvikling. Al adfærd ses som udtryk for et behov, borgeren har. Ved negativ adfærd vil det pædagogiske arbejde blive rettet mod at dække dette bagvedliggende behov eller hjælpe borgeren med at aflede opmærksomheden fra det		JAC – Lars Urup (Ifur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)

Autismepædagogisk tilgang

<p>Teoretisk og praktisk viden om mennesker med Autisme Spektrum Forstyrrelse</p>	<p>Derfor arbejdes der med struktur og forudsigelighed, tilpasset den enkelte, for at borgerne kan få redskaber til at opnå et så selvstændigt et liv som muligt. Den konkrete pædagogiske indsats bygger på teoretisk og praktisk viden på autismeområdet. Dette afspejler sig i en individuel struktur og situationsbestemt pædagogik, der har som formål at skabe og fremme borgerens kompetencer. Indsatsen ydes på forskellige niveauer med borgerens ressourcer som udgangspunkt.</p>	<p>http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/mennesker-med-autisme</p>	<p>Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)</p>
	<p>Grundlæggende tager den pædagogiske praksis udgangspunkt i den enkelte borgers ressourcer og vanskeligheder, ønsker og behov. Et væsentligt fundament er relationen, der udvikles og styrkes gennem kommunikation, struktur, aktiviteter og samvær. Med indgående kendskab til borgeren og borgerens personlige funktionsmåde, udviklingsniveau og kommunikation, tilrettelægges hverdagen med individuelle strukturer og aktiviteter igennem dagsprogrammer, ugeskemaer og vejledninger. Den forudsigelige og strukturerede hverdag har bl.a. som formål, at der skabes tryghed og dermed bedre rum og rammer for udvikling af personlige og sociale kompetencer og handlemuligheder samt at medvirke til at minimere selvskadende og/eller udadreagerende adfærd hos de borgere, hvor dette kan være en reaktionsmåde. Det overordnede mål er, at den enkelte borger oplever selvværd, livsglæde med størst mulig indflydelse på og mestring af eget liv.</p>		<p>BMV 20-22 – Margrethe Nørgaard (mang)</p>
<p>Low arousal</p>	<p>Der tages afsæt i, at borgerens adfærd, uanset om den er hensigtsmæssig eller ej, er et udtryk for en meningsfuld mestring for dem. Adfærden vurderes ud fra den bagvedliggende hensigt og de</p>		<p>Gentofte Håndarbejdsværksted –</p>

	behov, den er udtryk for. Den pædagogiske støtte tilrettelægges på basis af behovene i stedet for adfærden. Der arbejdes samtidig med rammer og metoder, der understøtter, at borgerens mestringsstrategier udvides og udvikles. Ved at sikre at borgeren oplever tryghed i både miljøet og den faglige relation kan konflikter reduceres		Lene Frederiksen (leef)
	Rogivende, konfliktnedtrappende pædagogisk praksis og forebyggelse ved problemskabende adfærd.		Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)

Den Blindepædagogiske referenceramme som tilgang

	En faglig forståelsesramme, der rummer teorier, midler og metoder i arbejdet med synshandicappede borgere. Grundlaget for referencerammen er viden om synshandicappets betydning for læring og udvikling, sammenholdt med menneskesyn og værdigrundlag.	”Blindepædagogisk referenceramme” af L. Boel, M. Karleby & T. Pensdorf http://socialstyrelsen.dk/handicap/synshandicap (Tidl. Videnscenter for synshandicap)	Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)
--	---	---	--

Det Dobbelte Kram som tilgang

	<p>En tilgang der fokuserer på sundhedsfremme og forebyggelse. Det dobbelte KRAM bidrager med et salutogent arbejdsgrundlag for mental sundhed, helbred og trivsel. Forholdet mellem borgerens Kompetencer, Relationer, Accept og Mestring samt Kost, Rygning, Alkohol og Motion undersøges ud fra forestillingen om, at det er muligt at have god mentalt sundhed, selvom man er syg. På samme vis er det muligt at være rask, selvom man har dårligt mentalt sundhed.</p>	<p>www.peterthybo.dk</p>	<p>Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)</p>
--	---	---	--

Det fælles tredje som tilgang

<p>Individuel plan med udgangspunkt i det fælles tredje</p>	<p>Når der i det daglige samarbejdes med borgeren, er det med udgangspunkt i en opgave. Relationen bliver derved ligeværdig. Opgaven kalder på bestemte kompetencer eller færdigheder, som dermed kommer i spil. Fokus ændres fra personlige problemstillinger til konkrete handlemuligheder. Samarbejdet bliver derfor ikke personafhængigt.</p>		<p>Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)</p>
<p>I sammenhæng med velfærdsteknologier</p>	<p>Tænker det fælles tredje ind som en tilgang, hvor vi inspireres til at se værdien i kontakt med andre midler end det verbale og i stedet fokusere på aktiviteten som det bærende element.</p>		<p>Østerled – Kit Rønholm (kitr)</p>

Døvblindepædagogisk tilgang

	Fokus på sociale, kommunikative og fysiske omgivelser. Struktureret og forudsigelig hverdag med vægt på kommunikation og sociale relationer.		Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)
--	--	--	--

Empowerment- og recoveryorienteret tilgang

	Borgerens egne ønsker og kompetencer er drivkraften for udvikling af færdigheder og kompetencer. Formålet er at synliggøre borgerens ressourcer. Opgaver, borgeren bliver stillet overfor, er af en tilpas udfordrende størrelse og tilrettelagt ud fra, hvilke ressourcer og kompetencer borgeren allerede har. Dermed kan borgeren bruge tidligere succesoplevelser til at håndtere lignende og nye udfordringer.	http://www.psykosocialrehabilitering.dk/empowerment.html	Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
	En tilgang hvor fokus ligger på at skabe øget selvstændighed for borgeren – fx gennem medinddragelse i opstillingen af læringsmål og medarbejdersamtaler på tilbuddene.		JAC – Lars Urup (Ifur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)
	At forsøge at stille så gode rammer som muligt til rådighed for borgerens personlige recoveryproces og bestandig invitere til udvikling.		Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
	Vi inddrager borgernes egne færdigheder og kompetencer i vores aktiviteter. Vi sikrer, at borgeren oplever håndterbarhed, begribelighed og meningsfuldhed, som er centralt for at kunne mestre udfordringer. Det er ligeledes centralt at sikre, at borgeren får mulighed for at reflektere og erfare sin indsats og mestring, for, på		Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)

den måde, kognitivt styrke den enkelte til en anden gang at bringe sine egne kompetencer og færdigheder i spil, måske endda på egen hånd.	
---	--

Netværksarbejde som tilgang

Netværk og sociale fællesskaber	<p>Vi har valgt at arbejde med netværksarbejde ud fra en rehabiliterende tilgang og forståelse af, at menneskers identitet skabes i netværk og af egne og andres fortællinger.</p> <p>Borgere med et stærkt socialt netværk og med adgang til fællesskaber i uddannelse, arbejde og lokalsamfund har lettere ved at komme sig. Omvendt er ensomhed og isolation de faktorer, som har størst negativ indflydelse på recovery-processen. Derfor står deltagelsesperspektivet centralt i moderne professionel praksis og udgør en stor inspiration for vores pædagogiske arbejde.</p>		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
--	--	--	--

Harm Reduction som tilgang

	<p>Det centrale fokus er at reducere de skadelige virkninger, som et liv med misbrug, psykisk lidelse og svære sociale problemer kan medføre. Frem for fokus på normalisering og tilpasning, ser vi betydningen af et menneskesyn, hvor det marginale og anderledes anerkendes, og hvor hvert enkelt individ har frihed til at handle og leve efter egne ønsker og behov.</p>	www.lindevang.dk/fagligt	Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
--	---	--	--------------------------------

Indsigtspædagogisk tilgang

Med udgangspunkt i psyko-dynamiske grundprincipper	Indsigtspædagogikken tager sit afsæt i den psykodynamiske forståelsesramme. Et væsentligt fundament og bestanddel i indsigtspædagogikken er det kvalificerede møde og relationen som forudsætning for den socialpædagogiske indsats. Der arbejdes med det kvalificerede møde (professionel relationsopbygning), de to behovskolonner, motivationsstrukturen, generel psykodynamisk teori som forståelsesramme for den enkelte borgers behov og udviklingspotentiale som målrettende for de socialpædagogiske aktiviteter. Fundamentet for den pædagogiske praksis sker via løbende analyser/udredning af den enkelte beboers ressourcer og udfordringer.	Sammen med indsigtspædagogikkens ophavsmand, psykolog Jens Frimodt, har vi udarbejdet et undervisningsmateriale.	BMV24-28 – Margrethe Nørgaard (mang)
--	--	--	--------------------------------------

Inklusionspædagogisk tilgang

	Deltagelse i det omkringliggende samfundsliv gennem tiltag, der kan fremme den almindelige forståelse for borgernes evner og vise, hvad de kan bidrage med.		JAC – Lars Urup (Ifur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)
	Formål er at skabe vilkår for vore borgere, så de får mulighed for aktivt at indgå i og føle sig som en ligeværdig del af forskellige fællesskaber både lokalt og i større sammenhæng (samfundet).		Overførstegården – Kaare Engel (kaen)

Kognitiv tilgang

	<p>Via strukturerede samtaler forsøge at ændre på de automatiske negative tanker/følelser ved brug af den kognitive diamant for derved at erstatte disse med mere realistiske og mindre destruktive handlinger/tanker/følelser.</p>	<p>http://hansreitzel.dk/Psykologi/Kognitiv-terapi/~media/C581481C55154A7A8C83C203F922CF56.ashx</p>	<p>Socialpsykiatrisk Center – Charlotte Nylykke (cn)</p>
	<p>Med afsæt i den kognitive tilgang afholdes strukturerede samtaler vha. den personlige arbejdsbog. Her arbejdes der med centrale livsemner og gives værktøjer til, hvordan man kan styrke egne handlingsmuligheder og copingstrategier. I Sundhedscenteret er den kognitive tilgange allestedsnærværende, idet aktiviteter, samvær og samtaler alle har til formål at støtte til bedre forståelse af egen og andres adfærd samt give mulighed for at tænke nye tanker, strategier og handling.</p>		<p>Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)</p>
	<p>Den kognitive tilgang har fokus på at ændre de tanker og handlemønstre, som står i vejen for at tackle de udfordringer, den psykisk sårbare person står med.</p> <p>Grundtanken er, at den enkeltes opfattelse og fortolkning af begivenheder er centrale for, hvordan situationen opleves og forstås – ikke situationen eller begivenheden i sig selv.</p> <p>Man arbejder med både tænkning og adfærd, og der er fokus på at tale om og evt. justere på personens tænkemåde for at tackle de udfordringer, den enkelte står med.</p> <p>Man forsøger altså at forandre den måde, personen tænker på, så den ikke står i vejen for vedkommendes psykiske velbefindende.</p> <p>Gennem samtaler undersøger og ændrer borgeren sammen med personalet de tidligere uhensigtsmæssige tanke- og handlemønstre.</p>		<p>Overførstergården – Kare Engel (kaen)</p>

	Derved opstår der nye handlemønstre.		
--	--------------------------------------	--	--

Læringsteoretisk tilgang

Fokus på Zonen for nærmeste udvikling/Nærmeste Udviklingszone	Al udvikling starter med den første usikre afprøvning – så meget desto mere usikre skridt for vores målgruppe, hvor oplevelser af mestring er sparsomme. Zonen for nærmeste udvikling giver derfor muligheden for tryghed og sikrer motivationen. Det er i feltet, hvor borgeren er i sin udvikling og hvor borgeren kan flyttes hen i sin kommende udvikling, der er det primære i Vygotskys teori om ”zonen for den nærmeste udvikling”. Vygotskys anden grundlæggende tese er, ”at den tænkning, en borger deltager i på det sociale plan, med tiden bliver til borgerens egen tænkning”. Altså at et individs interaktion med andre, bliver integreret i individets mentale/kognitive struktur.	Vygotskys teori – se f.eks. https://www.google.dk/search?q=vygotsky+zonen+for+n%C3%A6rmeste+udvikling&biw=1920&bih=985&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjQwZmFIYvMAhXkpZokHUH3A7wQsAQIIQ&dpr=1	Østerled – Kit Rønholm (kitr) Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
Den psykodynamiske forståelsesramme	De psykodynamiske grundprincipper og perspektiv.		BMV 24-28 – Margrethe Nørgaard (mang)
Gentle teaching	I det pædagogiske arbejde søges altid mod borgerens nærmeste udviklingstrin, således at læring bliver forbundet med en positiv oplevelse. Samtidig er forståelsen af den enkelte borgers potentialer og udfordringer væsentlige i forhold til at skabe god relation og motivation for udvikling.		JAC – Lars Urup (lfur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)

Miljøterapeutisk tilgang

Social læringstilgang	3 af dimensionerne i kompetencekompasset: Sociale spilleregler, relationer og fællesskaber.		JAC – Lars Urup (Ifur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)
Social læringstilgang	Borgeren skal have mulighed for privatliv, men det skal ikke blive til ensomhed. Højtider og fællesarrangementer kan være med til at skabe fællesskab og meningsfuldhed. Den menneskelige omsorg og kontakt er i lige så høj grad med til at skabe hjemfølelse, som den enkeltes mulighed for tilbagetrækning og alenetid.		Pilekrogen – Nille Jensen (nj)

Motivationsorienteret tilgang

Motivationsarbejde	Motivationsarbejde (ved Per Revsted), er en teori og metode til at nå frem til tilsyneladende umotiverede borgere. Grundtanken er, at ingen er håbløs, og at det er muligt at motivere alle. Motivation defineres som en menneskelig stræben efter at leve så meningsfuldt og selvrealiseret som muligt. Denne stræben er udtryk for menneskets inderste natur: at være konstruktiv, målrettet, social og aktiv.	https://www.saxo.com/dk/motivationsarbejde_per-revstedt_haefdet_97887412239_26	Overførstergården – Kare Engel (kaen)
--------------------	--	---	---------------------------------------

Narrativ tilgang

	Tager udgangspunkt i borgerens fortælling om sig selv og støtter vedkommende i at fremhæve den positive og måske ufortalte historie. Gennem samtaler baseret på nysgerrighed, interesse og	http://www.dispuk.dk/om-dispuk/om-det-narrative-	Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
--	--	---	--

	opbakning styrker vi borgernes foretrukne fortællinger om det, der er vigtigt for dem i deres liv. Derved kan man skabe bevidsthed om egne værdier og perspektiver, få øje på flere handlemuligheder i sit liv, styrke sin identitet og sit selvværd og opnå en større grad af frihed og selvstændighed.	perspektiv.aspx	
	Narrativ tilgang tager udgangspunkt i det borgeren kan, ved og vil. Anvendes konkret i vores Discoveryforløb, Krams-forløb samt i enkelte aktiviteter. Vi hjælper borgeren med at ændre deres negative livsfortællinger og få øje på unikke hændelser som er med til at transformere deres egne og andres oplevelse af den enkelte.		Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)

Neuropædagogisk tilgang

	Som tilgang ser vi neuropædagogikken som en i forvejen eksisterende specialpædagogisk og terapeutisk praksis relateret til en helhedsorienteret, individuel og situationsbestemt behandling, træning og undervisning af personer, der har medfødte eller erhvervede hjerneskader.	Se f.eks. Peter Thybo https://fysio.dk/Upload/graphics/PPT/Fagfestival/Peter_Thybo_Neuropaedagogik_overheads.pdf	Østerled – Kit Rønholm (kitr)
	Gennem den neuropædagogiske tilgang får vi en viden om, hvad der ligger til grund for borgerens grundlæggende handlinger. Dermed kan vi finde frem til borgerens zone for nærmeste udvikling og sætte ind der, hvor borgeren kan mestre sit liv helt el. delvist.		Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)
	Kan ses som en forståelsesramme, der kobler bl.a. neuropsykologisk og specialpædagogisk viden med sigte på at støtte borgeren i at		Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)

	kompensere for begrænsninger, samt udnytte og udvikle ressourcer.
Sanseorienteret tilgang og sanseprofiler	Det er essentielt for os, at alle borgere bliver vurderet ud fra deres konkrete handicap, og det pædagogiske arbejde tilrettelægges i forhold til dette. Forståelsen for at vores borgeres udfordringer beror på et neurologisk handicap, er grundantagelsen for at kunne tilrettelægge individuelle læringsmål i forhold til borgeren specifikke udfordringer, uagtet om der er tale om udviklende eller kompenserende læringsmål.
Viden om menneskets funktioner, dysfunktioner, ressourcer og personlighed.	Neuropædagogik er de pædagogiske tiltag og fremgangsmåder, som medarbejderne anvender i samarbejdet med den enkelte borger ud fra generel og specifik viden om borgernes funktioner og dysfunktioner, ressourcer og vanskeligheder samt personlighed og evner. Med afsæt i den neuropædagogiske referenceramme fokuseres på en individuel struktureret og forudsigelig hverdag. Det pædagogiske arbejde er individuelt tilpasset i mål og metode med baggrund i et udviklingsorienteret perspektiv på den enkelte borgers styrker og med henblik på udvikling af den enkeltes personlige og sociale kompetencer.
Sanseprofiler udarbejdet af Center for Specialterapi	Sanseprofiler som udarbejdes af Center for Specialterapi i Gentofte har til formål at kortlægge og afklare en borgers sansebearbejdningsmønster og forstyrrelser og på den baggrund iværksætte tiltag og fremgangsmåder i det pædagogiske miljø, som bidrager til, at borgeren oplever færre sansebearbejdningsforstyrrelser.
	<i>Nævnt af Birkegården, men mangler input til uddybning</i>

JAC – Lars Urup (Ifur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)
BMV 20-22 – Margrethe Nørgaard (mang)
BMV 20-28 – Margrethe Nørgaard (mang)
Birkegården – Lise Jørgensen (lJOR)

Særligt i forhold til borgere med erhvervet hjerneskade	<p>Vi anvender neuropædagogik og neuropsykologi til at forklare hvordan virkeligheden opfattes, når hjernen er skadet.</p> <p>Neuropædagogikken udvikler personers stærke sider ved at træne og udvikle de områder, der rummer den bedste funktion. Formålet er at skabe større udvikling og bedre trivsel ved at tilpasse krav og mål til det den enkelte magter og udvikler sig i. Denne tilgang sætter fokus på den enkeltes ressourcer frem for den enkeltes problemstillinger, og skaber dermed afsæt for at udvikle selvværd og selvtillid.</p>		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
--	---	--	--

Positiv psykologi

	<p>Vi tager udgangspunkt i de positive sider af livet ud fra devisen: <i>"Det man giver næring, giver man liv"</i>.</p>		Gule & Hvide Hus - Thomas Petersen (thpt)
--	---	--	---

Relationspædagogisk tilgang

	<p>Relationen mellem borger og personale skal skabe en tryk og tillidsfuld ramme omkring borgerens dagligdag, idet dette er en forudsætning for motivation og identitetsskabelse for borgeren.</p>		JAC – Lars Urup (lfur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)
	<p>Et afgørende fundament for den socialpædagogiske indsats, relationen og det kvalificerede møde der udvikles og styrkes gennem kommunikation, struktur, aktiviteter og samvær.</p>		BMV 20-28 – Margrethe Nørgaard (mang)
	<p>Udgangspunktet for den pædagogiske støtte er respekten for den enkeltes egne livsværdier og selvværdsfølelse. Vi er "gæster i borgernes hjem" og er meget bevidste om, at den professionelle</p>		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)

<p>relation er en metode til at støtte borgerens selvstændighed og opnåelse af egne mål – og ikke et mål i sig selv. Kommunikationen skal opleves som værdig og anerkende. Der er særlig fokus på etikken i arbejdet, og de dilemmaer, der kan være forbundet med dette, drøftes løbende.</p>		
<p>Denne faglige tilgang, den relations pædagogiske, har fokus på samspillet mellem mennesker. Formålet er at udvikle den enkeltes selvforståelse, selvværd og selvtillid.</p> <p>Når man arbejder med relations pædagogik er det specielt vigtigt, at man mestrer at kunne reflektere over egen praksis, og at man beslutter på et grundlag, der inkluderer beboerens syn på sagen.</p>		Overførstergården – Kaare Engel (kaen)
<p>Har fokus på samspillet mellem mennesker med det formål at udvikle den enkeltes selvforståelse, selvværd og selvtillid.</p>		Socialpsykiatrisk Center – Charlotte Nylykke (cn)
<p>Fælles opmærksomhed som forudsætning for samspillet og dermed forudsætning for erfaring og læring. At støtte borgeren i relation til sin omverden og motivere til nysgerrighed og at se nye sammenhænge – motivere til at lære og udvikle sig. Borgeren får erfaring med at dele og udveksle tanker og følelser. Følelser som igen tillægger mening til erfaringer og derved støtter hukommelsen.</p>		Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)
<p>Da intet af det socialfaglige arbejde kan lykkes i Pilekrogen uden virksomme relationer, er det afgørende at borgerne selv vælger deres kontaktperson. Vores erfaring er, at denne tilgang skaber tryghed og giver de bedste udviklingsmuligheder for den enkelte borger.</p>		Pilekrogen – Nille Jensen (nj)

Ressourceorienteret tilgang

	De successer, borgeren har fra andre områder, inddrages i nye sammenhænge. På denne måde synliggøres borgerens successer, ligesom der motiveres gennem borgerens egne positive erfaringer. Der tales om, hvad man kan frem for, hvad man ikke kan. Den enkelte borger besidder potentialer, som det er vores forpligtigelse at finde og udvikle.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
	<i>Center for Netværk har nævnt dette, men mangler input til uddybning.</i>		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
	<i>Pilekrogen har nævnt dette, men mangler input til uddybning.</i>		Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
Kompetencekompas	10 forskellige dimensioner med en score fra 1-10 der giver en indgående helhedsvurdering af borgerens kompetencer og udvikling af disse.		JAC – Lars Urup (lfur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)

SIVUS (Social Individ Via Udvikling i Samarbejde)

	SIVUS- modellen lægger vægt på socialt samvær mellem mennesker, og hvordan den enkelte udvikler sig i en gruppe, og hvordan den pågældende fungerer i en gruppe. Med udgangspunkt i SIVUS- modellen er der i det pædagogiske arbejde med borgerne fokus på, hvordan borgerens viden og tidligere erfaringer kan sættes i spil. Der bygges videre på borgerens evner og ressourcer. Det er pædagogens rolle at støtte og vejlede den enkelte borger i sin kommunikation og		Josephinehøj – Christian Korsgaard (cbk)
--	---	--	---

	selvstændighedsudvikling.		
	<i>Birkegården har nævnt dette, men mangler input til uddybning.</i>		Birkegården – Lise Jørgensen (ljor)

Stuktureret pædagogisk tilgang

	For en lang række borgere er det en nødvendighed at få hverdagen brudt ned i simple og mindre komplekse enheder. Her kan en struktureret pædagogik medvirke til en forståelig, genkendelig og overskuelig hverdag gennem brug af diverse hjælpemidler, som skaber plads til ro og udvikling.	Se liste over kommunikationsværktøjer i Metode-afsnittet "Individuelle tilrettelagte værktøjer til at skabe overblik i hverdagen"	JAC – Lars Urup (lfur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj) Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef) BMV 20-28 – Margrethe Nørgaard (mang)
--	--	---	---

Systemisk tilgang

Systemisk narrativ tilgang	Fokus er på, hvordan vi ved at lære at fortælle nye alternative historier om os selv, vores relationer og den verden, vi er en del af, skaber nye handlerum og dermed mulighed for forandring.	www.dispuk.dk	Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
Systemisk tankegang	Den systemiske tankegang lægger vægt på, at det er vigtigt, at vi i vores kommunikation forholder os interesseret, spørgende og udforskende, når vi er i dialog med borgeren. En anerkendende og		Josephinehøj – Christian Korsgaard (cbk)

	tilpas udfordrende kommunikation er forudsætning for at skabe udvikling/forandring hos den enkelte borger. Samtidig lægger den systemiske teori vægt på at være løsningsorienteret. Vi skal se på muligheder frem for begrænsninger.		
Reteaming	Reteaming er en ressource- og fremtidsorienteret tilgang, som bygger på klientens selvstændigt formulerede mål og på de elementer af løsninger, som allerede er til stede i klientens liv. På Overførstergården foregår arbejdet i grupper, hvor medlemmernes erfaring og feedback indgår som en vigtig del. Hvert medlem af arbejdsgruppen arbejder ud fra en trykt arbejdsbog.		Overførstergården – Kaare Engel (kaen)
Systemisk tilgang	Når vi samarbejder med borgerne om håb, drømme og mål, gør vi dette med en erkendelse af, at borgeren befinder sig i komplekse kontekster, som må medtænkes i ønsket om udvikling og progression.		Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)

Totalkommunikation

	En kommunikationsfilosofi, hvor der arbejdes med den rigdom af kommunikationsmidler, der er til rådighed ud over det talte ord. Man må i hver enkel situation vurdere hvilken form, der er bedst egnet og giver størst succes. Den grundlæggende antagelse i totalkommunikation er <i>Man kan ikke ikke-kommunikere</i> .	Se liste over kommunikationsværktøjer i Metode-afsnittet "Individuelle tilrettelagte værktøjer til at skabe overblik i hverdagen"	Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)
--	---	---	---------------------------------------

Metode

Behovet for at benytte en metode opstår på baggrund af et behov for at iværksætte en ændring. Man reflekterer i personaleteamet over formålet med denne ændring og målet for ændringen. Refleksionen går på, hvilken effekt der skal komme ud af det. (Se model vedrørende effekt sidst i kataloget). På baggrund af denne refleksion vælger man den eller de metoder, som vil kunne understøtte arbejdet mod den ønskede effekt. Det er vigtigt at huske på, at en metode altid skal tilpasses den specifikke situation. Denne tilpasning skal foretages i fælles refleksion og ved brug af pædagogisk faglighed. For at arbejde metodisk kræves det, at man arbejder systematisk og målrettet med alle metodens faser. Metoder er med andre ord de systematiske, praksisnære handlinger og redskaber, vi anvender til at understøtte den valgte tilgang. Man kan sige, at metoder bidrager med at sætte ord på faglighed og den pædagogiske hverdagspraksis. Det er denne definition af metoder, vi tager afsæt i, i SHD.

Metoden & værktøjer til at underbygge denne.	Tilbuddets beskrivelse af hvordan der arbejdes med metoden og evt. understøttende værktøjer (i forbindelse med dokumentation, observation, udredning, etc.), samt hvilken effekt, der forventes at opnås.	Links hvor kan du finde mere.	Tilbud der anvender metoden + kontaktperson.

Autisme-værktøjer ud fra den enkeltes behov

TEACCH	Her har de enkelte borgere dagstave med billeder, der illustrerer, hvilke opgaver og aktiviteter borgeren skal lave i løbet af dagen. Opgaver og aktiviteter bliver udvalgt efter den enkelte borgers individuelle læringsmål. Opgaverne bliver dokumenteret på særskilte ark og anvendes til at udfylde kompetencekompasset samt evaluere og opstille nye læringsmål for borgeren.	https://www.teacch.com/about-us/what-is-teacch	JAC – Lars Urup (lfur) og Maybrit Perlt Jeppesen (mpj)
--------	---	---	--

	De pædagogiske metoder, tiltag og fremgangsmåder, som medarbejderne anvender i samarbejdet med den enkelte borger foregår gennem kommunikation, forudsigelig, struktur, aktiviteter og samvær. Der arbejdes med individuelt tilrettelagte dagsprogrammer og strukturer, vejledninger og visualisering i form af fotos, boardmarker, konkrete, kommunikationspas, tegn til tale m.fl.		BMV 20-22 – Margrethe Nørgaard (mang)
Low arousal	Et værktøj, der håndterer problemskabende adfærd på en ikke-konfronterende måde hos borgere med udviklingsforstyrrelser, udviklingshæmninger og autisme. Metoden praktiseres ud fra grundlæggende værdier om at yde støtte og omsorg på en ikke konfronterende måde. Pædagogen ønsker med metoden at forhindre, at borger bliver udsat for flere stimuli, end han/hun kan rumme og håndtere og dermed undgå reaktioner som uro, forvirring, rastløshed og udadreagerende adfærd.	http://www.hejlskov.se/ProblemskabendeDK.pdf	Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)
Scan How	Scan How er en App som vi bruger ifm. daglige praktiske opgaver. Formålet er at borgeren får større selvstændighed i hverdagen. Scan How er et hjælpemiddel til at lave arbejdsgange eller socialhistorier med billede, tekst, video og lyd.	http://www.scanhow.com/	Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)
KAT-kassen (kognitiv, affektiv træning)	KAT-kassen har til formål at hjælpe personer til større selvforståelse, både når det gælder forståelse for egne og andres behov og motiver, og når det gælder sociale relationer og venskaber.	http://www.cat-kit.com/da/	Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)

Blindepædagogisk referenceramme

Aktiv læring og funktionsskema	<p>En metode til udvikling af personlige kompetencer. Metoden bygger på filosofien om, at mennesket lærer ud fra det, han/hun selv foretager sig i de omgivelser, han/hun får at være aktiv i. Pædagogens fokus er på, hvilke omgivelser borgeren til enhver tid behøver for at kunne lære og dermed udvikle sig. Funktionskemaet giver et billede af den enkelte borgers færdigheder og funktionsniveau. Skemaet danner udgangspunkt for de pædagogiske udviklingsmiljøer, der tilrettelægges til den enkelte borger.</p>	<p>”Blindepædagogisk referenceramme” af L. Boel, M. Karleby & T. Pensdorf</p> <p>http://socialstyrelsen.dk/handicap/synshandicap</p> <p>(Tidl. Videnscenter for synshandicap)</p>	<p>Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)</p>
Perceptuelle hjælpemidler	<p>Eksempelvis Det lille rum, Hopsadragten, Esseffen, velcro vesten, resonansplader og Kvadratgyngen. Anvendes i arbejdet med at styrke borgernes forskellige udviklingsområder. Der er tale om hjælpemidler, som kompenserer og tager højde for borgernes kompleks af funktionsnedsættelser. Alle hjælpemidler etableres og konstrueres til den enkelte borger.</p>		<p>Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)</p>
Sanseaktiviteter	<p>At se, høre, føle, lugte, smage er en forudsætning for at lære omverdenen at kende; at erfare. Lære og udvikle sig. Som kompensation for det manglende/nedsatte syn arbejder vi med aktiviteter, der i særlig grad stimulerer de øvrige sanser.</p>		<p>Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)</p>

Dokumentation af borgerens adfærd

De 4 niveauer	<p>Metode som Blindenetværket selv har udviklet.</p> <p>Vurderingsniveauerne kan bruges som dokumentation for måling af borgerens trivsel/adfærd.</p> <p>Eks.:</p> <p>Niveau 1: problemfri adfærd</p> <p>Niveau 2: lettere problemskabende adfærd</p> <p>Niveau 3 tydelig problemskabende adfærd</p> <p>Niveau 4: tungere problemskabende adfærd</p> <p>For hver enkelt borger, er der udfærdiget en beskrivelse af hvilken adfærd borgeren udviser på de forskellige niveauer.</p> <p>Medarbejderne registrerer borgerens adfærd, på aftalte tidspunkter/aktiviteter gennem hele døgnet. Al registrering foregår i borgerens EKJ.</p> <p>Vurderingsniveauerne evalueres og tilrettes på personaleteamenes møder hver 3. måned og derudover efter behov.</p> <p>De 4 niveauer giver medarbejderne mulighed for hurtig datasøgning på borgerens trivsel, adfærd og hvad medarbejderne i øvrigt har aftalt som vigtigt at måle på.</p> <p>Metoden udbygges i 2016/17 med mulighed for at vurdere effekt</p>		Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)
----------------------	---	--	--

	af pædagogisk indsats.		
Risikovurdering	Borgerens adfærd og tegn på forskellige former for trivsel beskrives i trafiklysmoellen. I skemaet skrives den pædagogiske tilgang og de faglige metoder, der i praksis skal anvendes i forskellige situationer. Personalet har derved konkrete handleanvisninger på, hvordan faglige tiltag understøtter borgerens trivsel og et fælles afsæt for dialog og refleksion. Borgerne oplever en stabil og ensartet faglig indsats.	http://voldsomudtryksform.dk	Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)

Empowerment- og recoveryorienterede metoder

Intern fælles supervision mellem borgere og personale med ekstern supervisor	Supervisionen giver borgere en oplevelse af at blive set, hørt og respekteret. Deres erfaringer og oplevelser bliver værdsat, og de føler sig anerkendt. Og der bliver lavet fremadrettede aftaler om ansvar og opgaver.		Pilekrogen – Nille Jensen (nj)
Jeg-styrkende principper	Jeg-styrkende sygepleje Udviklet ud fra, at alle terapeutiske interventioner bidrager til at øge borgerens evne til selvbestemmelse og til at styrke identiteten. Individuel behandling med kontinuerlige daglige og/eller ugentlige samtaler afhængig af borgerens behov og mål. Jeg-styrkende metoder siger på at styrke og (gen)opbygge de dele af personlighedens funktioner (jeg'et), som af forskellige grunde svigter, og gør det vanskeligt for borgeren at håndtere sine følelser og behov, bevare en sikker og positiv	http://klinisksygepleje.munks.gyldendal-uddannelse.dk/klinisk-sygepleje-online/2003/2003-1/jeg-styrkende-sygepleje-som-paedagogisk-psykologisk-intervention/	Socialpsykiatrisk Center - Charlotte Nylykke (cn)

	<p>identitetsoplevelse og leve selvstændigt.</p> <p>Metoden bygger på 12 principper om jeg-styrkende interventioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontinuitet og regelmæssighed • Nærhed og afstand • Fysisk omsorg • Grænsesætning • Skærmning • Containing • Realitetsorientering • Praktiske gøremål – samhandlen • Verbalisering • Pædagogisk tilnærmelse • Krav og mål • Træning i at se valgmuligheder 		
--	--	--	--

Feedback som metode

<p>FIT (Feedback Informed Treatment)</p>	<p>FIT består af to skemaer.</p> <p>ORS – Outcome Rating Scale – Beskriver oplevet livssituation siden sidste session/møde/aktivitet. Effekten måles.</p> <p>SRS – Session Rating Scale – Beskriver oplevet kvalitet i nærværende session/møde/aktivitet</p> <p>Vi anvender dette i udvalgte aktiviteter, hvor det giver mening i forhold til kontinuitet.</p>	<p>http://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/dokumenterede-metoder-voksne-og-handicap/om/feedback-informed-treatment-fit</p>	<p>Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)</p>
---	--	--	--

<p>Feedback dialog med borgeren om arbejdet med borgerens/de pædagogiske mål samt skema til at understøtte evaluering.</p>	<p>Ud fra faste spørgsmål i et skema drøftes, hvordan borgeren oplever, at arbejdet med målene i indsatsplanen forløber. Der spørges til egen indsats, og den pædagogiske støtte evalueres og tilrettelægges med afsæt i borgerens oplevelser og feedback. Dialogerne skaber overblik og mening for borgeren, som aktivt tager styring og ansvar for arbejdet med målene. At undersøge samarbejdet med kontaktpersonen gør relationen mere ligeværdig og gensidig.</p> <p>Skemaet er et samtaleredskab, GHV selv har udviklet med inspiration fra FIT, med spørgsmål som <i>"Hvordan har måden/metoden været i arbejdet med målet?"</i>. Med 5 smiley'er fratur-glad.</p>		<p>Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)</p>
<p>Visuelle spørgeskemaer til brug ved brugerudviklingssamtaler</p>	<p>Skemaerne indeholder billeder af de aktiviteter og tilbud borgerne får på Birkegården. Borgerne svarer ved hjælp af smiley'er.</p>		<p>Birkegården – Lise Jørgensen (ljor)</p>

Individuelle tilrettelagte og understøttende værktøjer til at skabe overblik i hverdagen

<p>Individuel visualisering af dagsstruktur</p>	<p>Piktogrammer med tekst bagpå, så medarbejderne siger de samme sætninger, for at sikre ens praksis over for den enkelte borger. Dette bruges som redskab til at sikre borgeren størst mulig overblik, struktur og tryghed i dagligdagen. Som tilsigter større mentalt overskud og derved glæde. Effekten er større mulighed for selvstændighed.</p>		<p>Østerled – Kit Rønholm (kitr)</p>
<p>(Visuel) Strukturering af</p>	<p>Den enkelte borgers arbejdsdag planlægges og struktureres fx</p>		<p>Gentofte</p>

arbejdsdag	ved individuelle skemaer/arbejdsplaner (skriftlige el. visuelle) med afsæt i indsatsplanen. De enkelte arbejdsopgaver opdeles i mindre delprocesser. Borgeren opnår rutiner, der understøtter koncentration, hukommelse og vedholdenhed. Borgeren kan danne overblik og agere selvstændigt.		Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
Visuelle arbejdsinstruktioner	Borgeren anvender de visuelle redskaber i det daglige både i forhold til løsning af kendte opgaver men også til formidling og oplæring af andre borgere. Understøtter borgeren til selvstændigt at mestre løsning af opgaver.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
Individuelle køreplaner	Individuelle nedskrevne arbejdsgange for dagens gøremål for at visualisere hverdagsstrukturen. Dette med henblik på at skabe overblik, selvstændighed og medindflydelse for den enkelte borger.		Josephinehøj – Christian Korsgaard (cbk)
Individuelt tilrettelagte dagsstrukturer, programmer og manualer	Der arbejdes med individuelt tilrettelagte dagsprogrammer og strukturer, vejledninger, visualisering i form af fotos, boardmarker, konkrete, kommunikationspas, tegn til tale m.fl.		BMV 20-28 – Margrethe Nørgaard (mang)
Hjælpe-apps og andre digitale hjælpemidler	Støtte borgerne i at anvende iPads, smartphones o.l. Motivere og vejlede borgerne til at anvende relevante hjælpeapps. De mest anvendte apps er: Kalender, Facebook, netbank, E-boks, Lommebudget og Canplan. Effekten af metoden er, at borgerne udvikler deres selvstændighed på en række områder i dagligdagen.		Socialpsykiatrisk Center – Charlotte Nylykke (cn) Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
Hjælpemidler	Velfærdsteknologi ud fra individuelle behov, blandt andet i form af forskellige strukturstøttende app's som ligger på den enkeltes		BMV 20-28 – Margrethe

	eller husets Ipad.		Nørgaard (mang)
Det Zoneopdelte Netværkskort	<p>Netværksarbejdet understøttes metodisk ved brug af det zoneopdelte netværkskort. Zonerne afspejler, hvor betydningsfulde netværksmedlemmerne er for borgeren; jo mere betydningsfuld og intim relationen er, jo tættere placeres personen på borgeren i midtercirklen. Det zoneopdelte netværkskort bruges systematisk i dialogen med borgeren om dennes ønsker og mål til udviklingen af sit netværk.</p> <p>Netværkskortet anvendes også til at dokumentere borgerens mål.</p>		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)

Kommunikations-pædagogiske metoder

Billedkommunikation, Piktogrammer og boardmarker	Tre værktøjer vi anvender med samme sigte, men hvor nogle har gavn af det ene, er det utilgængeligt for andre.	Se fx www.kc-hil.dk <i>(Gælder for hele dette afsnit)</i>	Østerled – Kit Rønholm (kitr)
IBG	IBG er en interaktiv bo-guide, som understøtter beboernes selvstændighed. Samtidig er den et vigtigt redskab til at skabe en forudsigtig struktur i hverdagen, hvilket tryk i hverdagen.	http://proreact.dk/IBG/	Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)
	I ét af Center for Netværks bofællesskaber anvendes IBG-tavlen til at understøtte borgernes overblik over dagens aktiviteter, pædagogernes mødetider, menuen m.v.		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
Ipads	Som understøttende værktøj i kommunikationen mellem daghjem/skole og Blomsterhusene. Hertil brug af foto og film til		Blomsterhusene – Jane

	formidling af hverdagens aktiviteter.		Svejgård (jasp)
	<i>Birkegården har nævnt dette, men mangler input til uddybning.</i>		Birkegården – Lise Jørgensen (ljor)
Symbolkommunikation, billedkommunikation, lyd-kommunikation, øjenudpegning, kropssprog, konkretkommunikation, IKT	En række kommunikationsformer og -redskaber, der kompenserer for manglende verbalsprog.		Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)
Kommunikationspas	De fleste af borgerne har et kommunikationspas, som beskriver vigtige og centrale oplysninger om borgerens kommunikation, interesser, netværk etc.		Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp) BMV 20-22 - Margrethe Nørgaard (mang)
Foto, konkrete og boardmaker	Der arbejdes med individuelt tilrettelagte dagsprogrammer og strukturer, som er visualiserede i form af fotos, boardmaker, konkrete, og herunder en tavle som dagligt viser, hvilke medarbejdere der kommer på arbejde hvornår, og for nogle af beboerne, hvilken medarbejder den enkelte skal være sammen med den pågældende dag.		BMV 20-22 - Margrethe Nørgaard (mang)
Talking Mats	Med Talking Mats kan man kvalificere brugerinddragelsen; støtte mennesker med kognitive og/eller kommunikative funktionsnedsættelser i at opnå øget med- og selvbestemmelse, reflektere over eget liv, udtrykke synspunkter og ønsker, træffe		Østerled – Kit Rønholm (kitr)

	<p>beslutninger, sætte sig mål m.v. Metoden støtter overblikket over, hvad man svarer på, og hvad man har svaret. Metoden har i adskillige forskningsbaserede undersøgelser vist sig at være særdeles betydningsfuld for en bred vifte af mennesker.</p> <p>Forudsætningen for et vellykket Talking Mats-baseret interview er en kompetent interviewer.</p>		
Tegn Til Tale	<p>I arbejdet med mennesker, der har et begrænset talesprog, kan det vise sig gavnligt at ledsage sin tale med tegn. I mange tilfælde resulterer det ikke blot i, at tegnene bliver et kommunikationsredskab, men også at talesproget fremmes.</p>	http://tegniltale.dk/index.html	Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)
	<p>Til enkelte borgere anvendes der Tegn til tale – og enkelte borgere anvender deres egne tegn som understøttende kommunikationsform til medarbejderne/omverdenen.</p>		BMV 20-22 – Margrethe Nørgaard (mang)
	<p>På JAC afholdes kurser i tegn til tale for borgerne på tværs af tilbuddene 1 gang ugentligt. Alle borgere er velkomne til at deltage, da vi anser det for væsentligt, at de borgere, der har talesprog, kan kommunikere med de borgere, der ikke har – såfremt de har lyst til det.</p>		JAC – Lars Urup (lfur) og Maybritt Perlt Jeppesen (mpj)
Totalkommunikation, konkrete, symboler piktogrammer, lyde, mimik, kropstegn.	<p>En række kommunikationsformer og -redskaber, der kompenserer for manglende verbalsprog.</p>		Blindenetværket – Tina Pensdorf (tipe)

Metoder til at arbejde med mål

SMTTE (Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn, Evaluering)	Anvendes til dokumentation af de 1-3 pædagogiske mål, borgeren har i sin indsatsplan, samt til dokumentation af udfordringer/indsatser en borgeren kan have i en given periode. Der kigges på Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering. Anvendes i forbindelse med afdækningen og løsning af problemstillinger omkring en borger med særlige udfordringer.	Forskellige figurer af SMTTE-modellen: https://www.google.dk/search?q=SMTTE&biw=1920&bih=985&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKewjUoZWJ2lvMAhVpDJoKHdyKCKgQ_AUIBigB	Blomsterhusene – Jane Svejgård (jasp)
	Vi udarbejder en målstyringsmodel for samtlige borgerrettede aktiviteter og indsatser. Her fastsættes Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering. Modellen giver mulighed for, på alle niveauer, at kvalitetssikre og tilpasse indsatser, samt skabe ramme for en faglig styringsmodel.		Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)
	<i>Birkegården har nævnt dette, men mangler input til uddybning.</i>		Birkegården – Lise Jørgensen

Narrativ metoder

Social stories / Sociale historier	Sociale historier bruges når man skal hjælpe en person med autisme til at forstå den sociale verden omkring sig og som hjælp til at bekræfte de ting, som personen gør på en god måde. Borgeren får viden om de sociale spilleregler på en neutral og anerkendende måde, som bliver faciliteret ved hjælp af Sociale historier.	http://carolgraysocialstories.com/social-stories/	Skelvej/Callisensvej – Rosi Eksing (rek)
---	---	---	--

	Borgeren tegner eller skriver, hvordan han/hun ønsker at handle i bestemte situationer. Personalet motiverer og gør opmærksom på mere hensigtsmæssige handlemuligheder, når situationen opstår, så borgeren kan "øve" ny adfærd og fremadrettet mestre den. Der er en løbende dialog med borgeren om hvilken positiv effekt, der opleves. Borgeren tager aktiv del i og ansvar for egen rolle og oplever færre konflikter.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
Systematisk dokumentation og registrering af adfærd	F.eks. baselines eller skemaer som KRAP. Anvendes for at sikre at særlige fortællinger ikke knytter sig til borgeren udokumenteret.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
Narrativer	I den daglige dialog med borgeren og særligt ved fx konflikter tilbyder personalet at genfortælle situationen/oplevelsen med en alternativ beskrivelse. I forhold til borgernes indbyrdes relationer bidrager personalet med supplerende beskrivelser af roller og lign., så borgeren får et mere nuanceret og positivt blik på f.eks. en situation eller egen/andres rolle.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)
Personlig arbejdsbog	Et metodisk redskab der beror på de tre begreber; selvindsigt, selvbestemmelse og recovery. Den personlige arbejdsbog benytter borgeren til struktureret dokumentation af blandt andet personlighed, adfærd, triggere, akut handleplan samt ønsker og mål for fremtiden.		Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)

Screenings- og udredningsværktøj

ASI forsorg	Specifikt til målgruppen	www.asiforsorg.dk	Overførstergården – Kaare Engel (kaen)
Baselines	Ift. adfærd, sovemønster mv. Baselines anvender vi som observationsværktøj først og fremmest. Samtidig dokumenterer vi problematikker på enkel vis samt har mulighed for at belyse problematikker med flere nuancer ud fra alle medarbejders observationer. Effekten er en større indsigt i kollegers optik. Større handlings- og refleksionsrum for medarbejdere, samt en mere specifik dataindsamling på et givent forhold, hvor vores praksis kan udvikles med fordel.		Østerled – Kit Rønholm (kitr)
EBIQ-skema	Opmærksomhed på narrativer. EBIQ er udviklet til at indfange hjerneskadedes og deres pårørendes subjektive oplevelser af motoriske, følelsesmæssige, kognitive og sociale konsekvenser af hjerneskaden. EBIQ er et klinisk reliabelt og validt måleredskab til at vurdere forandring af subjektiv karakter over tid og kan anvendes som et evalueringsredskab, da der i flere studier er fundet tilfredsstillende test-re-test reliabilitet.	http://teasdale.psy.ku.dk/EBIQ.pdf	Østerled – Kit Rønholm (kitr)
Værktøjer til observation – systematiske skemaer	I forbindelse med at registrere adfærd, konflikter, trivsel og lign. udarbejdes der observationskemaer til registrering af særligt udvalgte fokuspunkter. Skemaerne er derfor differentierede og har ligeledes forskelligt tidsperspektiv. Observationsskemaerne kan afdække og synliggøre en evt. problemstilling og størrelsen af den. Personalet får et konkret afsæt at vurdere den faglige indsats på.		Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)

Neuroscreening	Den neuropsykologiske screening er et redskab til at få et overordnet indtryk og opstille hypoteser angående funktionsniveauet inden for de mentale processer. Screeningen foretages af borgerens hjemmevejleder og foregår ved, at man svarer på spørgsmål om den enkelte borger inden for følgende områder: Hyperarousal, Hyporarousal, selektiv opmærksomhed, perception, sansemotorik, hukommelse, sprog og eksekutive funktioner. Ud fra screeningens resultat planlægger vi den pædagogiske indsats omkring borgeren med fokus på, hvordan der kan kompenseres for begrænsningerne, og hvordan vi støtter borgeren bedst i at udnytte andre ressourcer.		Center for Netværk – Marianne Asp (masp)
Analyse med udgangspunkt i de psykodymaniske grundprincipper	Der udarbejdes en anamnese af den enkelte beboer samt en adfærdsbeskrivelse, og på den baggrund foretages en analyse, som blandt andet bruges på P-møde og/eller bruges som udgangspunkt for supervision vedr. den enkelte beboer. Supervisionen gennemføres af en ekstern psykolog.		BMV 24-28 – Margrethe Nørgaard (mang)

Social færdighedstræning

Social Færdighedstræning	En pædagogisk metode til at udvikle og fastholde sociale færdigheder. Metoden er effektiv til at reintegrere mennesker med psykiske vanskeligheder i samfundslivet og øger den enkeltes kognitive evne og sociale handlemuligheder. Udføres ved praktiske gøremål sammen med borgeren.		Socialpsykiatrisk Center – Charlotte Nylykke (cn)
	Inspireret af Socialstyrelsens metodebeskrivelse. Metoden udgør en genkendelig og gennemgående ramme for deltagerne i vores		Center for Netværk –

	<p>§85-gruppeforløb. Metoden understøtter både deltagernes sociale og kognitive kompetencer og skaber dermed et godt fundament for læring. Metoden bygger på en overbevisning om at der er en væsentlig sammenhæng mellem sociale kompetencer og læring, og at sociale kompetencer er forudsætningen for læring.</p>		<p>Marianne Asp (masp)</p>
--	--	--	----------------------------

Videndeling borgerne imellem

<p>Sidemandsoplæring</p>	<p>En metode/platform til at borgerne udvikler færdigheder og kompetencer af både håndværksmæssige og sociale karakter.</p>		<p>Gentofte Håndarbejdsværksted – Lene Frederiksen (leef)</p>
<p>Workshops</p>	<p>Der afholdes løbende workshops med forskellige emner, der stemmer overens med de faglige tilgange i hhv. sundhedscenter og botilbud. Her fremlægges emnet, fagligt og rammebeskrivende, af en medarbejder, hvorefter det debatteres af deltagerne med deres erfaringer og ønsker.</p>		<p>Gule & Hvide Hus – Thomas Petersen (thpt)</p>

Om effekt v. Flemming Trap Højer

